

НЕВИЧЕРПНЕ ДЖЕРЕЛО СЕРДЕЧНОГО ТЕПЛА

ПРИХОЖАНИ СТАРОЖУКІВСЬКОЇ СВЯТО-МИХАЙЛІВСЬКОЇ
ЦЕРКВИ ВІДЗНАЧИЛИ ЮВІЛЕЙ СВОГО ХРАМУ

«Величай душе моя Господа, – сказала Марія. І зрадів Дух Мій у Бозі, Спасі Моїм, бо зглянувся на смирення раби Своєї» (Лк., I, 46, 47, 48).

Людно було в Старожуківській Свято-Михайлівській церкві та біля неї минулої п'ятниці. 28 серпня православні християни відзначали одне з дванадцяти великих релігійних свят – Успіння Пресвятої Богородиці. Цього дня в Старожукові празник, який цього року співпав з ювілейною датою – відтоді, як у цьому селі побудували церкву, минуло 285 років.

На церковне свято в Старожуків прибули керуючий епархією УПЦ КП митрополит Рівненський і Острозький Євсевій, священнослужителі з інших сіл Рівненського району, зібралась церковна громада села, гості. Митрополит Євсевій відслужив Боже-ственну літургію, з вітальним словом Владика звернувся до присутніх, а також вручив церковні нагороди – митрополичі грамоти прихожанам храму: Марії Чорнобай, подружжям Петру та Неонілі Війталюків, Миколі і Марії Копель, Миколі і Надії Войтович, Олексію Малевичу, Петру Сачковському, Володимиру Власюку, Олегу Опанашуку, Івану Войтовичу, Надії Марчук. Подякував Владика й церковному хору на чолі з регентом Ніною Лозицькою.

Високу відзнаку одержав настоятель Старожуківської Свято-Михайлівської церкви протоієрей Михайло Олійник. Митрополит Євсевій зачитав Указ Патріарха Філарета, у якому дана висока оцінка зусиль о. Михайла у справі відродження церкви і нагородження його орденом архістратига Михайла. Зазначимо, що в 90-х роках минулого століття в Старожуківській церкві змінилось 8 священників. Отець Михайл, випускник Київської духовної семінарії, став настоятелем у 2000 році, і з тих пір багато що в храмі перемінилось на краще. Зокрема, проведені реставраційні роботи, завдяки особистій активності настоятеля, Верховна Рада України виділила для їх здійснення відповідні кошти. Сьогодні, як сказав митрополит Євсевій, «храм цей хоч старенький, але намолений, доглянутий».

Уже опісля богослужіння, ми поспілкувалися з о. Михайлом:

– Після Другої світової війни українців з території Польщі – Холмщини та Підляшшя – переселяли в радянську Україну. Чимало сімей осіло і в Старожукові. Привезли вони з собою ікону Успіння Богоматері, котрій поклонялись, коли жили у Польщі.

Ікону цю внесли в Старожуківську церкву. До свята переселених людей долучились і корінні старожуківці. Так в селі з тих пір по особливому відзначають два свята – Собор архістратига Божого Михайла і Успіння Божої Матері.

На наше запитання, чи були в історії Старожуківської церкви, на його погляд, якісь чудесні події, о. Михайл відповів:

– Історія церков в сусідніх селах Білів і Диків, а це «дочки» Старожуківської, видалась драматичною і трагічною. Білівську церкву разом із сім'єю священника у 1943 році спалили німці, а Диківську за радянські часи

ковському замку, заволоділи бланками з підписом єпископа, зловживали ними і тому подібне.

Згідно «Відомостей», копії метричних книг зберігалися в Старожуківській церкві з 1786 року, а сповідальні відомості – з 1815. Згідно опису церковного майна, який проводився в 1806 році, при церкві була лише одна десятина городу, натомість рілля і сінокоси при ній були відсутні. Поблизу церкви знаходився старий дерев'яний будиночок для причту (особи, які служили в церкві), збудований прихожанами. Дворів у селі було 44, прихожан – 352 душі. Відомі імена й деяких священників Старожуківсь-

кої церкви: Василь Гричинич (1736 рік), він, якщо не перший, то другий після завершення будівництва настоятель церкви; Павло Гричина (1756-1771 рр.); Венедикт Бродович (1787-1790 рр.); Симеон Ракуцький (1790-1802 рр.); Симеон Глуський (1802-1820 рр.); Леонтій Лопухович (1820-1828 рр.). Кілька десятиліть вже в новітні часи в храмі правив протоієрей Олександр Малевич, могила якого знаходиться на території Старожуківської церкви.

Побажаємо ж усім парафіянам Свято-Михайлівської церкви с. Старожуків та її настоятелю здоров'я, добра, довголіття, миру і злагоди.

Наша довідка. Згідно «Волинських спархіяльних відомостей» (1889 рік), село Старий-Жуків вперше згадується в акті від 1587 року, числа 15 квітня, в закладній старости луцького, стольника Великого Князівства Литовського князя Олександра Пронського, даній князю Яношу Заславському на містечко Жуків (Новий, нині с. Іскра – ред.) з селами, які до нього належали – Новоселками, Новоставом, Старим-Жуковом, Сухівцями та ін. Ще село Старий-Жуків (таким був його колишній правопис) згадується в акті від 27 червня 1708 року – в скарзі луцького єпископа Діонісія, що його пасинок та племінник змусили його втікати до коронного гетьмана та воєводи Белзьського, і в той час, як Діонісій був відсутній, розорили його село Радоховку, загарабили і знищили належні йому документи, що зберігалися в Жу-

кої церкви: Василь Гричинич (1736 рік), він, якщо не перший, то другий після завершення будівництва настоятель церкви; Павло Гричина (1756-1771 рр.); Венедикт Бродович (1787-1790 рр.); Симеон Ракуцький (1790-1802 рр.); Симеон Глуський (1802-1820 рр.); Леонтій Лопухович (1820-1828 рр.). Кілька десятиліть вже в новітні часи в храмі правив протоієрей Олександр Малевич, могила якого знаходиться на території Старожуківської церкви.

І ще кілька цікавих фактів. В XIX столітті в Старожуківській церкві зберігались «Евангеліон» видавництва братства Львівського при львівському храмі Успіння Пресвятої Богородиці (1722 р.); «Апостол» друку львівського від 1719 року; «Часослов» друку Почаївського 1758 року; Евангеліє друку львівського 1722 року, обкладене зеленим оксамитом і сріблом 4 проби та ін. цінні книги. Доля їх, як і копій метричних книг та старих сповідальних відомостей, невідома. Історія для нащадків їх не вберегла.

В.ПАРФЕНІУК.

Матеріал на тему читайте також на 2 сторінці.

ЛЕГЕНДИ СТАРОЖУКІВСЬКОЇ ЦЕРКВИ

Депутат Зорянської сільської ради, активіст села, вчитель історії Білівської ЗОШ Анатолій Чорнобай надав редакції матеріал, який відповідає назві цієї замітки. Поряд з подіями легендарними, Анатолій Степанович приводить і ряд відомих фактів.

300 років тому село Старожуків складалося з трьох частин: південна частина – «Загаї», північна частина – «Куток» і центральна – «Село». «Загаї» і «Куток» були відділені від «Села» вигонами – нічийною землею, на яку виганяли худобу. Коли старожуківі вирішили будувати церкву, розгорілася боротьба між «загайдами» та «кутнянцями» про місце побудови церкви. Було

скликано схід села. «Загайці» настоювали, щоб церква було побудована на їхньому вигоні, а «кутнянці», щоб на їхньому. «Село» розділилося – одні підтримували «загайців», а інші «кутнянців». Радилися довго, вже й сонце зайшло, а рішення так і не було прийнято (чим не наша Верховна Рада?).

Гось, коли вже почало сутеніти, прийняли соломонове рішення: куди буде привезено першу колоду для будівництва, там і буде церква.

«Загайці» після цього зійшлися окремо і довго вирішували, коли і кому їхати. Вибрали людей і вирішили наступного дня до сходу сонця вирушити до лісу.

А от один із «кутнянців» посту-

пив інакше. Він не став чекати, а негайно, після сходу села пішов додому, запряг коней, взяв своїх синів і вирушив до лісу. На ранок, коли «загайці» їхали до лісу, на вигоні біля «Кутка» уже лежала перша колода для будівництва.

А ось кілька цікавих фактів:

Бруси, з яких побудована церква, не різані, а тесані сокирою.

20-метрова дзвіниця була побудована пізніше (дата побудови невідома) і стояла окремо, метрів за тридцять від храму. Напередодні Першої світової війни місцеві умільці за допомогою важелів і дерев'яних котків перемістили дзвіницю і приєднали до церкви. Тоді ж церква була обшальована дошками і огорожена цегляною огорожею – парканом.